

West-Vlaamse varkenshouders willen nutriëntenkringloop sluiten met eendenkroos

Reportage

Varkenshouders Lieven Lafaut en Tania De Roo zijn op hun bedrijf gestart met de teelt van eendenkroos. Het gaat om een pilootteelt binnen het LemnaPro-project dat door Flanders' FOOD getrokken wordt en waarbij ook Inagro, Universiteit Gent en VIVES Hogeschool betrokken zijn. Eendenkroos wordt gezien als een alternatieve eiwitbron voor humane en dierlijke consumptie. De plant groeit snel en neemt daardoor veel stikstof op. Volgens de onderzoekers liggen er ook circulaire mogelijkheden in het gebruik van dierlijke meststoffen. De zogenaamde 'waterlinzen' worden geteeld op gezuiverd effluent aangevuld met drijfmest. Om de nutriëntenkringloop op termijn te sluiten, zou het kroos als voedingrediënt voor de varkens moeten dienen.

8 JUNI 2023 – LAATST BIJGEWERKT OM 8 JUNI 2023 16:32

Lees meer over:

klimaat

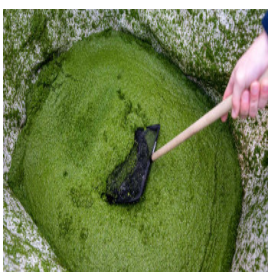
varken

innovatieve teelt

Een bestelbus van Inagro staat opgesteld achter het varkensbedrijf Sint-Amandshof in Pittem, West-Vlaanderen. Een medewerker van de Vlaamse onderzoeksorganisatie schept onder een stralend voorjaarszonnetje met een schepnet eendenkroos uit een bassin en hangt de gevulde emmer vervolgens aan een weegschaal.

“Het is de eerste oogst van dit jaar”, becommentarieert Reindert Devlamynck. Hij is namens Inagro uitvoerder van het door VLAIO gefinancierde LemnaPro-project dat de teelt en verwerking van eendenkroos onderzoekt met als doel de waterlinzen als nieuw eiwitgewas op grotere schaal in Vlaanderen te introduceren. Het project wordt door Flanders' FOOD getrokken, met UGent en VIVES Hogeschool als partners.

Eiwitbron voor mens en dier

Waterlinzen behoren tot de snelst groeiende planten ter wereld en hebben een nutritioneel interessante samenstelling. Zo bevatten ze een hoge eiwitconcentratie en een aminozuurprofiel dat vergelijkbaar is met dat van soja. Mede gezien de eiwittransitie die de Vlaamse overheid nastreeft, zien de Vlaamse onderzoeksinstellingen eendenkroos dan ook als een interessante voedingsbron voor mens en dier. Ze wijzen naar de praktijk in Zuidoost-Azië waar de waterlinzen door zowel mensen als dieren al eeuwen geconsumeerd worden.

Eendenkroosextract krijgt erkenning op de Europese markt

27 APRIL 2023

VILT bezocht eerder azaleateilers Hans en Kathleen Van De Steene die vorig jaar in Maldegem gestart zijn met de pilootteelt van eendenkroos onder glas. Nadat het eiwitextract van eendenkroos recent EU-goedkeuring kreeg als Novel Food, mag het product inmiddels (in verwerkte vorm) voor humane

doeleinden vermarkt en geproduceerd worden. “In theorie”, zegt Devlamynck. “We proberen nu eerst meer over de teelt te leren. De verwerking en eiwittransactie is een volgende stap.”

De teelt staat ook centraal in het pilootproject in Sint-Amandshof waar zowel het potentieel voor dierlijke consumptie onderzocht wordt als de productie in een nutriëntenkringloop-concept. Gezien de achtergrond van het varkensbedrijf is het niet vreemd dat de onderzoeksinstellingen juist Lieven Lafaut en Tania De Roo om medewerking vroegen. De ondernemers staat bekend als uiterst innovatieve boeren. Zo kweken ze sinds kort het Belgasconne-ras waarvoor een vrije loopstal gebouwd wordt die als kijkstal dient voor bezoek. De mest in de stal (de dunne en dikke fractie) wordt gescheiden opgevangen. “Via het Vedow-systeem vangen we varkensgier apart op en wordt de vaste mest via schuiven uit de stal gebracht”, legt de boer zelf uit.

Effluentzuivering in rietvelden

Belangrijk voor dit eendenkroosproject is de mestverwerkingsinstallatie op het varkensbedrijf waar eigen varkensmest en dat van een aantal lokale boeren wordt verwerkt. Innovatief in de opstellingen zijn de rietvelden achter het bedrijf. Deze werden aangelegd met advies van Professor Erik Meers (UGent) en landbouwer en mestverwerkingspionier Ivan Tolpe, en dienen voor de afbraak van fosfor en stikstof. Nadat het effluent een vast traject tussen de rietvelden doorloopt, is het water loosbaar.

Lafaut vertelt dat er maar zes mestverwerkers in Vlaanderen zijn die met een soortgelijk systeem werken. “Voor 10.000 kuub mest heb je ongeveer 1 hectare riet nodig. Een gemiddelde Vlaamse mestverwerking heeft een capaciteit van 60.000 kuub waardoor je veel potentiële landbouwgrond zou moeten opofferen”, verklaart hij. Niet alleen ontnemen mestverwerkers zich met de rietvelden waardevolle cultuurgrond, het riet is ook niets waard. “Wij laten het gewoon vergaan”, vertelt de boer.

Het is onder andere hier dat het eendenkroos om de hoek komt kijken. Door de stikstof- en fosforopname heeft de plant enerzijds ook een zuiverende werking, terwijl anderzijds ook sprake is van een restwaarde. “Eendenkroos zou op termijn als eiwitbron voor de varkens gebruikt kunnen worden”, zegt de boer die om deze combinatie van redenen zijn medewerking in het LemnaPro-project toezegde.

Toekomstig veevoer?

Devlamynck geeft aan dat de veevoedertoeepassing een toekomstige fase in het onderzoek is. “We hebben enerzijds nog te weinig kroos en anderzijds staat ook het voederveiligheidssysteem niet op punt. We moeten analyses maken van het eendenkroos voordat we het mogen voeren. Omdat de resultaten pas enkele dagen later bekend zijn, is het in de praktijk niet meer mogelijk te voeren.”

Een andere optie is het verkrijgen van een erkenning van het productiesysteem, zodat er niet steeds individuele analyses uitgevoerd moeten worden. Voordat hieraan gedacht kan worden, moet er eerst meer duidelijkheid komen over de teelt in combinatie met mestgift. “Welke stoffen worden nog meer door het eendenkroos opgenomen, welke juist niet en in welke mate?”, somt Devlamynck een aantal vragen op. “Mogelijk dat het eendenkroos in de toekomst in combinatie met de rietvelden gebruikt kan worden en er een wisselwerking tussen beide systemen is in de opname van nutriënten en de zuivering van het effluent.”

Ook is de kweek op effluent en drijfmest juridisch niet helder omschreven, vertelt de onderzoeker. “Als iets met mest in contact komt, wordt het door de wet ook als mest beschouwd. Maar je kan ook argumenteren dat het eendenkroos niet in mest geteeld wordt, maar erop. In dat geval is consumptie wel toegestaan. Mijn mening is dat we naar het product moeten kijken, en zien of dat veilig is of niet. Of dit dan met synthetische of dierlijke mest gevoed wordt, is voor mij niet van belang”

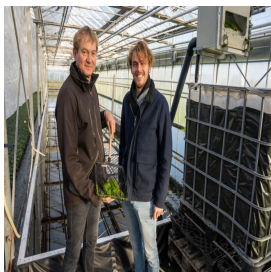

Oplossen mestprobleem

Volgens Devlamynck moet de eendenkroosteelt als naschakel in de mestverwerking niet alleen gezien worden als een methode om het effluent te reinigen, het kan ook een bijdrage leveren bij het oplossen van het mestprobleem in Vlaanderen. “Mest wordt uitgereden op het veld om de gewassen te voeden. Omdat er meer mest is dan plantaardige productie is er sprake van een mestoverschot in Vlaanderen. Je zou in plaats van het verminderen van de veestapel ook kunnen opteren voor het vergroten van de plantaardige productie. Dat zou eendenkroos kunnen zijn. Een bijkomend voorbeeld is dat deze teelt van het voorjaar tot het najaar kan plaatsvinden, terwijl de mestgift op het land tot een bepaalde periode in het jaar beperkt is.”

Er is juist voor eendenkroos gekozen, omdat dit een snelgroeiende plant is dat derhalve veel stikstof en fosfor opneemt. Maar Devlamynck en andere experts zien ook mogelijkheden voor het gebruik van dierlijke meststoffen (renure) in bijvoorbeeld hydroteelt of de glastuinbouw in brede zin. Ook in deze niche doet Inagro op dit moment onderzoek. “In de serreteelt wordt hoofdzakelijk kunstmest gebruikt, maar ook hier zou renure een alternatief

kunnen bieden. Als er nog maar tien procent van de kunstmest vervangen zou worden door dierlijke meststoffen, is er al een wereld gewonnen”, besluit de West-Vlaamse onderzoeker.

Uitgelicht

Azaleateler duikt in het eendenkroos

Reportage

Azaleatellers Hans en Kathleen Van De Steene uit Maldegem zijn gestart met de kweek van eendenkroos onder glas. Het gaat om een praktijkonderzoek in het kader van het

LemnaPro-...

🕒 16 DECEMBER 2022

[Lees meer](#)

Bron: Eigen berichtgeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17

1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by [Who Owns The Zebra](#)